Yönetici Tav?r Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yönetici Tav?r Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33412

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yönetici Tav?r Ölçe?i (YATÖ), 1985 y?l?nda M. Bilgin taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? özgün bir ölçme arac?d?r. Ölçe?in temel amac?, o dönemde Türkiye e?itim sisteminde önemli bir reform olan "alt? ya? uygulamas?" kar??s?nda okul müdürlerinin ve e?itim yöneticilerinin sahip olduklar? **tav?rlar?**, inançlar? ve alg?lar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, e?itim politikalar?n?n uygulamaya konulmas? sürecinde yöneticilerin rollerini ve bu politikalara kar?? gösterdikleri direnç veya deste?i anlamak için tasarlanm??t?r.

Geli?tirme tipi bir ölçek olan YATÖ, özellikle e?itim yönetimi ve psikoloji alanlar?nda, yöneticilerin yenilikçi uygulamalara adaptasyon düzeylerini belirlemede tarihsel bir referans noktas? sunmaktad?r. Ölçe?in detayl? **psikometrik** özellikleri (geçerlik ve güvenirlik katsay?lar?) orijinal yüksek lisans tezinde bulunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yönetici Tav?r Ölçe?i, e?itim yönetimi, okul müdürleri, alt? ya? uygulamas?, tav?r ölçümü, e?itim politikas?, ölçek geli?tirme.

Yazarlar

M. Bilgin.

Amaç

Yönetici Tav?r Ölçe?i'nin birincil amac?, Türkiye Cumhuriyeti e?itim sisteminde belirli bir dönemde yürürlü?e giren ve çocuklar?n okula ba?lama ya??n? düzenleyen "alt? ya? uygulamas?" (ilkokula ba?lama ya??n?n dü?ürülmesi) hakk?ndaki **okul müdürlerinin** tutumlar?n? ve görü?lerini saptamakt?r. Bu uygulama, e?itim sistemi içinde önemli tart??malara neden olmu? ve yöneticilerin bu konudaki pozisyonlar?n?n belirlenmesi, uygulaman?n ba?ar?s? aç?s?ndan kritik önem ta??m??t?r.

Ölçek, yöneticilerin reformlara kar?? gösterdi?i kabullenme veya reddetme düzeylerini nicel olarak belirleyerek, e?itimdeki de?i?im süreçlerinin yönetimsel engellerini veya destekleyici unsurlar?n? ortaya koymay? hedeflemi?tir. Bu tür bir ölçüm, politika yap?c?lar?n gelecekteki e?itim reformlar?n? planlamas?na ve uygulay?c?lar?n bak?? aç?s?n? dikkate almas?na yard?mc? olmaktad?r.

Yap?

Ölçek, temel olarak **yönetici tavr?** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bili?sel, duygusal ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

davran??sal e?ilimler olmak üzere üç ana bile?enden olu?ur. YATÖ ba?lam?nda, ölçülen yap? spesifik olarak alt? ya? uygulamas?n?n pedagojik uygunlu?u, idari zorluklar? ve genel e?itim kalitesine olan etkileri hakk?ndaki yönetici inançlar?n? kapsamaktad?r.

Yap?n?n ana odak noktas?, e?itim politikalar?na yönelik alg?lanan fayda ve maliyet analizidir. Ölçek, yöneticilerin bu uygulaman?n okullar?na getirdi?i idari yükler, ö?retmen yeterlili?i, fiziki imkanlar ve ö?renci ba?ar?s? gibi farkl? boyutlardaki görü?lerini bütüncül bir ?ekilde de?erlendirir.

Geçerlik

Kaynak verilerde Yönetici Tav?r Ölçe?i'ne ait geçerlik analizlerine dair özet bir bilgi sunulmam??t?r. Ölçe?in geçerlik çal??malar?n?n (kapsam geçerli?i, yap? geçerli?i, ölçüt ba??ml? geçerlik vb.) detaylar?, ölçe?in geli?tirildi?i orijinal akademik çal??ma olan M. Bilgin'in 1985 tarihli **yüksek lisans tezinde** yer almaktad?r.

Akademik standartlara uygun olarak geli?tirilen bu ölçe?in, ölçmek istedi?i yap? olan "alt? ya? uygulamas? kar??s?ndaki yönetici tavr?n?" ne ölçüde do?ru ve amaca uygun bir ?ekilde ölçtü?ünü anlamak için tez metninin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik (tutarl?l?k) analizlerine ili?kin detayl? sonuçlar, sa?lanan kaynak özetinde mevcut de?ildir. Güvenirlik çal??malar?n?n genellikle Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s?, test-tekrar test güvenilirli?i veya e?de?er form güvenilirli?i gibi yöntemlerle incelendi?i varsay?lmaktad?r.

Ölçe?in güvenilirli?ine dair say?sal veriler ve uygulanan metotlar, M. Bilgin taraf?ndan sunulan ve Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi'nde eri?ilebilen orijinal **yüksek lisans tezi** içerisinde ayr?nt?l? olarak aç?klanm??t?r.

Faktör Analizi

Kaynak verilerde ölçe?in faktör yap?s?na veya **faktör analizi** sonuçlar?na dair herhangi bir bilgi bulunmamaktad?r. Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, yönetici tavr?n?n alt boyutlar?n? (örne?in, pedagojik kabul, idari zorluk alg?s?, sosyal kabul) belirlemek amac?yla muhtemelen aç?mlay?c? veya do?rulay?c? faktör analizleri uygulanm??t?r.

Ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? m? yoksa tek bir genel tav?r boyutunu mu ölçtü?üne dair kesin bilgiler, ancak Bilgin'in (1985) tez çal??mas?n?n metodoloji bölümünde incelenebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek

Test Türü: Geli?tirme tipi ölçek (Attitude Scale).

Format: Orijinal tezde belirtilen bir derecelendirme format? (örne?in, Likert tipi) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Kaynak özetinde derecelendirme bilgisi (-) olarak belirtilmi?tir.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: E?itim yöneticileri ve **okul müdürleri**.

Ya? Grubu: Çal??an yeti?kinler (Okul yöneticileri).

Popülasyon Detaylar?: Alt? ya? uygulamas? döneminde görev yapan ilk ve orta dereceli okullar?n müdürleri veya yöneticileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, ka??t tabanl? bir ölçek oldu?u tahmin edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Yönetici tutumu, e?itim reformu, **e?itim yönetimi**, tav?r ölçe?i, 1985, yüksek lisans tezi, okul idaresi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilinmiyor (1985 çal??mas? nedeniyle mevcut de?ildir).

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor.

Yaz??ma Adresi: M. Bilgin, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (1985 tarihli tez dönemi itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 1985.

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçek bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?i için, akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazar?n (M. Bilgin) ve tezin yap?ld??? kurumun (Gazi Üniversitesi) etik kurallar?na ba?l?d?r. Ticari olmayan akademik kullan?mlar için genellikle izin al?nmas? tavsiye edilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Lisans Durumu: Akademik kullan?m için aç?k kaynak olarak kabul edilebilir, ancak orijinal yazar?n izni önceliklidir.

Referanslar

Temel Kaynak:

Bilgin, M. (1985). *Alt? ya? uygulamas? kar??s?nda okul müdürlerinin tav?rlar?* (**Yüksek Lisans tezi**). Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Bu teze ait dijital kayda YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF doküman? a?a??dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: yonetici-tavir-olcegi-toad.pdf

Yönetici Tav?r Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?e ait maddeler, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tamam?, M. Bilgin'in (1985) orijinal yüksek lisans tezi içerisinde yer almaktad?r ve teze eri?ilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM